

Міністерство освіти і науки України
Управління культури і туризму Рівненської обласної державної адміністрації
Рівненська обласна наукова універсальна бібліотека
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра культурології

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ

Альманах наукового товариства «Афіна»
кафедри культурології РДГУ

Випуск 9

Засновано у 2003 році

Издательство
Возень

Рівне - 2010

УДК 008:168.522
ББК 71.0
А 43

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ: Альманах наукового товариства «Афіна» кафедри культурології. – Випуск 9. – Рівне: видавець О. Зень, 2010. – 170 с., іл., табл.

Головний редактор:

Виткалов В.Г. – кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри культурології РДГУ (голова редколегії)

Редакційна колегія:

Афанасьєв Ю.Л. – доктор філософських наук, професор НАКККиМ (Київ)
Баканурський А.Г. – доктор мистецтвознавства, професор Одеського національного політехнічного університету
Воробйов А.М. – кандидат педагогічних наук, професор РДГУ
Граб О.В. – кандидат мистецтвознавства, доцент РДГУ
Дем'янчук О.Н. – доктор педагогічних наук, професор Волинського національного університету ім. Лесі України
Жилюк С.І. – доктор історичних наук, професор РДГУ
Коваль Г.П. – доктор педагогічних наук, професор РДГУ
Кралюк П.М. – доктор філософських наук, професор НУ «Острозька академія»
Круль П.Ф. – доктор мистецтвознавства, професор Прикарпатського національного університету ім. В.Стефаника
Кушнарєнко Н.М. – доктор педагогічних наук, професор ХДАК
Поніманська Т.І. – кандидат педагогічних наук, професор РДГУ
Постоловський Р.М. – кандидат історичних наук, професор РДГУ
Стоколос Н.Г. – доктор історичних наук, професор РДГУ
Троян С.С. – доктор історичних наук, професор РДГУ
Швецова-Водка Г.М. – доктор історичних наук, професор РДГУ
Яремко-Супрун Н.О. – доктор мистецтвознавства, професор РДГУ

Рецензенти:

Арцишевський Р.А. – доктор філософських наук, професор Волинського національного університету ім. Лесі України
Брилін Б.А. – доктор педагогічних наук, професор Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського

Науковий редактор – проф. **Виткалов В.Г.**

Упорядники випуску – проф. **Виткалов В.Г.**, доц. **Ярощук В.П.**

ISBN 978-966-2096-94-1

Редакція не завжди поділяє точку зору автора.
За точність наведених цитат, імен, прізвищ, дат відповідальність несуть автори.

Друкується за рішенням вченої ради
Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 10 від 25.06.2010 р.)

*Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації, серія КВ № 15561-4033 Р.
Зареєстровано Міністерством юстиції України, наказ № 1489/5 від 18.08.2009 р.*

ISBN 978-966-2096-94-1

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2010
© Рівненська обласна наукова бібліотека, 2010

У 90-х рр. ХХ - початку ХХІ ст. були підготовлені метабібліографічні праці, присвячені окремим регіонам і областям України, зокрема, Поділля, Житомирській і Хмельницькій областям, м. Києву тощо.

Отже, краєзнавча метабібліографія розпочала свій розвиток в Україні в 30-х рр. ХХ ст. із появою праці Ф.Максименка «Матеріяли до краєзнавчої бібліографії України, 1847-1929: Список бібліографічних праць, що стосуються до окремих місцевостей УСРР, Басарабії, Дону й Криму». Це надзвичайно цінне джерело, яке й досі не втратило своєї інформаційної цінності, на жаль, так і не отримало продовження і досі залишається єдиним у своєму роді, а також стало «бібліографічною рідкістю», тому що збереглося в обмеженій кількості. Починаючи з 70-х рр. ХХ ст. центром краєзнавчої метабібліографії в Україні стає Національна історична бібліотека України. Бібліотекою готуються та видаються метабібліографічні краєзнавчі покажчики, методичні рекомендації з підготовки подібних видань, розпочато роботу зі створення метабібліографічних БД. Однак у галузі краєзнавчої метабібліографії є певні лакуни. Зокрема, не отримала розвитку перспективна краєзнавча метабібліографія, майже відсутня інформація про неопубліковані краєзнавчі бібліографічні посібники. Крім того, на сучасному етапі на більшу увагу заслуговує розвиток електронної краєзнавчої метабібліографії.

Джерельні приписи

1. Максименко Ф. Матеріяли до краєзнавчої бібліографії України, 1847-1929: список бібліогр. праць, що стосуються до окремих місцевостей УСРР, Басарабії, Дону й Криму / Ф.Максименко ; ВБУ при Всеукр. АН. – К., 1930. – 263 с.
2. Корнейчик И.И. Краеведческая библиография на Украине : конспект лекций по курсу «Краеведческая библиография» : развитие краеведческой библиографии в советское время (1917-1940 гг.) / И.И.Корнейчик ; Харьк. гос. ин-т культуры. – Х., 1965. – 28 с.
3. Королевич Н.Ф. Українські бібліографи ХХ століття: навч. посіб. / Н.Ф.Королевич. – К. : Кн. палата України, 1998. – 328 с.
4. Список бібліографічних матеріалів про Київ / Держ. іст. б-ка УРСР; склад. Л.А.Балацька. – К., 1983. – 6 с.
5. Крым за 50 лет Советской власти: библиогр. указ. лит. / Крым. обл. б-ка им. И.Я.Франка; сост.: Р.В.Марголина, С.П.Морозова, Э.М.Норман, Т.Л.Шоста; ред. Э.М.Норман. – Симферополь: Изд-во «Крым», 1970. – 104 с.
6. Краєзнавча робота бібліотек: поточ. бібліогр. покажч. / Держ. іст. б-ка УРСР. – К., 1972-1987. – [Вип. 1-13].
7. Краєзнавчі видання бібліотек Української РСР в 1976-1980 рр.: бібліогр. покажч. / Держ. респ. б-ка УРСР ім. КІРС, Держ. іст. б-ка УРСР; склад. Г.Г.Германенко. – К., 1983. – 34 с.
8. Методичні рекомендації по складанню покажчиків краєзнавчих бібліографічних посібників / Держ. іст. б-ка України; підгот. В.П.Кисельова. – К., 1993. – 20 с.
9. Промська О.Л. Державна історична бібліотека України – центр краєзнавчої метабібліографії в Україні / О.Л.Промська // Державна історична бібліотека України: історія, сучасність, майбутнє: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., приуроченої до 70-річчя заснування Держ. іст. б-ки України [Київ], 24-25 верес. 2009 р. / ДЗ «Нац. іст. б-ка України», Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, Укр. центр культур. дослідж. – К., 2009. – С.146-148.

Резюме

Розглядаються етапи розвитку та сучасний стан краєзнавчої метабібліографії в Україні. Висвітлено роль окремих діячів та бібліотечних установ у становленні цього підрозділу бібліографії.

Ключові слова: краєзнавча бібліографія, бібліотечна установа, Волинь.

Summary

The stages of development and modern state of regional meta-bibliography are examined in Ukraine. The role of separate figures and library establishments is reflected in becoming of this subsection of bibliography.

Key words: regional bibliography, library establishment, Volin'.

УДК 027.7(091)(477.81)

Грипич С.Н.

директор наукової бібліотеки, доцент;

Семенюк Г.П.

заст. директора наукової бібліотеки РДГУ (м. Рівне)

Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету в історичному аспекті

Наукова бібліотека – навчальний, науковий, інформаційний та культурно-просвітницький структурний підрозділ РДГУ. Вона започаткована в 1940 р. як бібліотека Ровенського

учительського інституту, а згодом (з 1953 р.) – педінституту. Офіційна дата заснування – 1 січня 1945 р. Отож, у 2010 р. наукова бібліотека університету відзначає 65-річний ювілей.

Але початком зародження нинішньої наукової бібліотеки став 1940 р. – час відкриття в м. Рівному першого вищого навчального закладу – учительського інституту. Та робота бібліотеки, як і робота інституту, була перервана Великою Вітчизняною війною. Після визволення міста від фашистської окупації з фонду бібліотеки вдалося віднайти лише 250 книг, частина з яких була затоплена в підвалі. Саме ці книги й стали основою, на якій відновила свою діяльність бібліотека. І, власне, це дало змогу офіційно її заснувати. 250 книг – і це для 179 студентів, які навчались на денному відділенні 2-х факультетів: фізико-математичному та мовно-літературному. Тож потреба в літературі була настільки гострою, що бібліотека була вимушена просити допомоги в інших бібліотек країни. Звичайно, після такої жахливої війни вони теж перебували у скрутному становищі. Проте, багато вищих навчальних закладів відгукнулися на прохання бібліотеки і надіслали в дарунок багато книг. Особливим чином слід відмітити Харківський та Одеський університети [3]. Саме вони до бібліотеки Ровенського учительського інституту надіслали найбільше літератури, виданої до 1917 року. А сьогодні ці видання стали основою фонду рідкісних і цінних видань наукової бібліотеки РДГУ. Це книги з різних галузей знань: художня, довідкова, навчальна та ін. І серед них такі, що на сьогоднішній день можуть бути гордістю будь-якої бібліотеки. Наприклад: «Енциклопедичний словник». Видання Брокгауза і Ефрона (виданий у Санкт-Петербурзі в 1890р.); «Записки о Южной Руси» (видані П.Кулішем у 1856 р.); «Енциклопедія семейного воспитания и обучения» (Санкт-Петербург, 1900 р.); Боль П. «Аналитическая геометрия» (Рига, 1916 р.); Осиповський Т. «Курс математики». Ч.2. (Санкт-Петербург, 1814 р.); «Киевская старина» (Ежемесячный исторический журнал, 1889 р.); журнал «Современник» (виданий Панаєвим та Некрасовим) тощо.

Уже на кінець 1945 року книжковий фонд бібліотеки нараховував 8700 примірників. У цьому ж році учительський інститут закінчило 16 осіб - це був перший його випуск. Отож, у період післявоєнної відбудови розпочинається активна робота книгозбірні. Було здійснено упорядкування та облік книжкового фонду, створено систематичний та алфавітний каталоги, започатковано систематичну картотеку статей – це сприяло покращенню обслуговування читачів.

Упродовж усіх наступних років бібліотека була важливою складовою навчального закладу. Подальша історія – стрімкий поступальний розвиток бібліотеки: збільшення обсягів фонду, розширення площ, організація нових структурних підрозділів. Студенти вже мали можливість займатись у читальній залі. Правда, він був невеликим і мав лише 50 посадкових місць. Книжковий фонд невпинно зростав, і в 1954 р. нараховував майже 70 тисяч примірників. Безумовно, зі зростанням набору студентів зростала й кількість читачів. У той час бібліотека обслуговувала 1200 користувачів.

Відкривались нові факультети, вводились нові спеціальності та удосконалювалися програми навчання – все це бібліотека враховувала у своїй роботі. Так, у 60-х роках був збудований новий корпус педінституту, в якому передбачені приміщення й для бібліотеки. Це дало можливість розширити її структуру. Були організовані відділи: довідково-бібліографічний і комплектування та обробки літератури. Отримала нове приміщення й читальна зала, розрахована на 200 посадкових місць, багатогалузевий книжковий фонд якої міг задовольнити різноманітні потреби читачів у літературі.

З відкриттям у 1966 році музично-педагогічного факультету, бібліотека розпочала роботу над створенням спеціального відділу – абонементу нотно-музичної літератури. В його книжковому фонді широко представлені твори українських і зарубіжних композиторів, а також література з теорії та історії музики. Слід відмітити, що бібліотеки вищих навчальних закладів мають свою особливість, оскільки, крім основних відділів обслуговування, на більшості кафедр створені спеціальні кафедральні бібліотеки з необхідною навчальною, навчально-методичною та довідковою літературою відповідно до профілю кафедр. А згодом на основі кабінету літератури, що функціонував при кафедрі української літератури,

організована читальна зала №2 на 50 посадкових місць із книжковим фондом із філологічних дисциплін. Дбаючи про комфортність, оперативність і ефективність обслуговування своїх користувачів, враховуючи їх потреби, згодом вона реорганізовується у читальну залу періодичних видань. Крім цього, в 1991 р. бібліотеці педінституту було передано книжковий фонд бібліотеки обласного будинку політосвіти. Це сприяло не тільки збільшенню книжкового фонду, а й дало можливість створити ще один підрозділ бібліотеки – абонемент суспільної літератури.

Уся робота наукової бібліотеки підпорядковується головній меті – забезпеченню повного, якісного й оперативного бібліотечно-бібліографічного та інформаційного обслуговування студентів, професорсько-викладацького складу, аспірантів, співробітників університету й інших категорій читачів згідно з їх інформаційними запитами на основі широкого доступу до документних та електронних фондів, довідково-пошукового апарату, електронних баз даних, мережі Інтернет та ін.

Упродовж останніх двох десятиліть бібліотека мала стабільно високі показники роботи, а це дозволило її перевести в 1988 р. із четвертої на третю, а в 2004 р. – з третьої на другу вищу категорію, що дало можливість збільшення штату. В її структуру вже входять 5 відділів та 11 секторів (у т.ч. 4 абонементи та 3 читальні зали).

Бібліотека, як невід'ємна складова університету, пройшла разом із ним складний шлях, зробила важливий внесок у його розбудову. За цей час зібрано унікальний за повнотою та видовою структурою багатогалузевий книжковий фонд вітчизняних та зарубіжних творів друку, що становить понад 520 тисяч примірників книг, періодики, електронних видань та інших видів документів, виданих українською, російською, англійською, німецькою та іншими мовами. 60% із них – навчальна та навчально-методична література (решта – наукова, довідково-енциклопедична, художня та інша). Також зберігається близько 1000 примірників рідкісних і цінних видань, датованих до 1917 р., колекції книг, подарованих Українським вільним університетом (м. Мюнхен), інститутом дослідів Волині і товариством «Волинь» (м. Вінніпег) та ін. Від міжнародних благодійних фондів «Відродження» та «Сейбр-Світло» отримали комплекти літератури за профілем університету, що є необхідною для студентів та викладачів факультету іноземної філології.

На рубежі ХХ-ХХІ століть відбулися якісні зміни у складі книжкового фонду. Замість застарілої за змістом літератури, яку було вилучено, з'явилась значна кількість книг з української історії та народознавства. Оновився фонд художньої літератури – придбані твори письменників, творчість яких була під забороною, або замовчувалась. З появою нових спеціальностей активізувалася діяльність з організації фондів відповідної навчальної, методичної та наукової літератури, яка має забезпечити нові освітньо-кваліфікаційні програми.

Безперервним є процес поповнення фондів новими виданнями, що надходять до бібліотеки відповідно до профілю університету. Щороку бібліотека отримує від 10 до 14 тисяч примірників нової літератури, електронних джерел інформації, CD, а також 300-400 назв українських та російських журналів і газет. Здійснюється документообмін із бібліотеками України: Національною бібліотекою України ім. В.Вернадського, Науковою бібліотекою Львівського національного університету ім. І.Франка, Науковою бібліотекою ім. М.Максимовича Київського національного університету ім. Т.Шевченка, Державною науково-педагогічною бібліотекою України ім. В.Сухомлинського та ін. Регулярно надходять до бібліотеки книги та брошури науковців університету.

Наукова бібліотека виконує функції інформаційного центру з питань педагогіки та психології, проводить різноманітні інформаційні заходи, спрямовані на реалізацію завдань навчального, наукового й виховного процесів усіма доступними їй формами, методами, засобами та ресурсами. В науковій бібліотеці постійно проводяться різноманітні культурно-просвітницькі заходи, зокрема, з популяризації її фондів. Більшість із них приурочено до важливих світових та українських подій у різних галузях науки, культури, історії, літератури, знаменних і пам'ятних дат, а також бібліотека активно знайомить своїх читачів і

з науковим і творчим доробком викладачів нашого університету, шляхом проведення різноманітних презентацій, дискусій, оглядів та ін.

Велике коло питань, що стоять перед бібліотекою, вирішує працездатний і професійний колектив співробітників. Результатом ефективної діяльності університетської бібліотеки є кількісні показники її роботи. Щороку за єдиним читацьким обліком обслуговується більше 13 тисяч студентів, викладачів та інших категорій користувачів бібліотеки, яким видається близько 80 тисяч примірників різноманітних видань, 69% із них – навчальна та навчально-методична література.

Починаючи з 2001 р. у діяльність наукової бібліотеки РДГУ активно впроваджуються комп'ютерні технології. На основі (базової) ліцензованої комп'ютерної програмної системи «УФД/Бібліотека» створені та поповнюються електронний каталог і необхідні бази даних (бібліографічні, повнотекстові, реферативні), які ефективно використовуються у навчальному й науковому процесі. Продовжується робота в напрямку створення електронної бібліотеки, що складається з таких технологічних процесів, як формування фондів електронними джерелами інформації, облік документів (у т. ч. процеси вилучення літератури), створений і функціонує Web-сайт університетської бібліотеки з доступом до електронного каталогу, баз даних та ін.

На основі Концепції розвитку наукової бібліотеки РДГУ та завданнями, що стоять перед університетом і вищою освітою України загалом, здійснюється відповідна наукова діяльність. За рекомендаціями Науково-методичної бібліотечної комісії Міністерства освіти і науки України та рішенням Вченої ради РДГУ в 2009 році за успішні результати в науково-дослідній, науково-методичній, науково-видавничій діяльності бібліотеці РДГУ був наданий статус наукової. Так, у рамках науково-дослідницької діяльності бібліотека університету проводить відповідну роботу з формування архіву наукових видань викладачів РДГУ (виданих в університеті та поза його межами). З цією метою бібліотека здійснює збір, систематизацію, аналітико-синтетичну обробку підручників, навчально-методичних посібників, монографій, статей та інших видань (нові надходження і ретроспекція). На основі зібраного матеріалу здійснюється підготовка та випуск необхідних бібліографічних покажчиків.

Університетською бібліотекою започатковано довгостроковий дослідницький проект «Історія РДГУ». На основі результатів досліджень створений біобібліографічний посібник «РДГУ в персоналіях». (Науковий літопис. Том.1), який включає максимум інформації про науковий і творчий доробок провідних науковців університету. Бібліотека університету є партнером і у здійсненні наукових проектів загальнодержавного рівня, – зокрема в науковому проекті з формування Всеукраїнської реферативної бази даних «Україніка наукова» та у її паперовому варіанті – Українському реферативному журналі (УРЖ) «Джерело» (Ч.3. Соціальні та гуманітарні науки), керівником якого є Національна бібліотека України ім. В.Вернадського. В рамках цього проекту здійснюється реферування збірника наукових записок РДГУ «Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти».

Бібліотека бере участь у різноманітних міжнародних, всеукраїнських науково-практичних конференціях, семінарах, нарадах, де презентує свій досвід та здобутки. Доповіді, озвучені на цих заходах, опубліковуються у відповідних збірниках матеріалів конференцій. Тематика статей висвітлює не тільки питання бібліотекознавства та бібліографії, але і проблеми дитячого й молодіжного читання, вплив читання на психологічний розвиток особистості.

Науково-видавнича (інформаційна) діяльність спрямована, в першу чергу, на продовження роботи з підготовки та випуску необхідних бібліографічних покажчиків літератури (науково-допоміжних і рекомендаційних). А саме: до міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій та семінарів, які проходять на базі РДГУ, щорічники «Друковані праці викладачів РДГУ за ... рік», «Періодичні видання наукової бібліотеки РДГУ на ...рік»; здійснюється випуск бібліографічних покажчиків літератури серії «Нові надход-

ження літератури за галузями знань»; створюються та видаються бібліографічні покажчики літератури з актуальних тем освіти, виховання та інших тем сьогодення.

Наукова бібліотека РДГУ також спрямовує свою діяльність і на допомогу науковому процесу та науково-дослідній роботі університету. Зокрема, продовжуємо формувати фонд бібліотеки необхідними науковими виданнями (в т.ч. і викладачів РДГУ). Надається допомога студентам і науковцям університету в проведенні наукових досліджень, підготовці й написанні дисертаційних, магістерських робіт та ін. Наукова бібліотека бере участь в роботі різноманітних студентських наукових гуртків, які діють на кафедрах та факультетах університету.

Науково-методична діяльність спрямована на покращення всіх функцій, форм, методів та технологій у роботі наукової бібліотеки РДГУ. Бібліотека використовує такий напрям аналітичної діяльності як моніторинг та соціологічні дослідження. І серед них такі, як: «Наукова бібліотека РДГУ очима своїх користувачів», «Книга і читання в житті сучасної студентської молоді», які наукова бібліотека проводить спільно з інститутом соціальних досліджень РДГУ. Створене та діє методоб'єднання бібліотек коледжів, що входять до складу РДГУ.

З ініціативи наукової бібліотеки університету та за участю кафедри бібліотечного знання і бібліографії, кафедри культурології, організовуються щорічні науково-практичні конференції. Серед них: «Бібліотека ВНЗ в контексті сучасності», «Бібліотеки ВНЗ в умовах реформування вищої освіти України: досвід та перспективи».

За підсумками наукової роботи в РДГУ 2009-2010 навчального року, колектив бібліотеки нагороджено кубком як зразковий науковий колектив за успіхи в науковій діяльності.

Університетська бібліотека є базою практики для студентів факультету документальних комунікацій та менеджменту спеціальності «Книгознавство, бібліотечне знання, бібліографія» та «Документознавство і інформаційна діяльність».

Сьогодні наукова бібліотека РДГУ – сучасний бібліотечний заклад, що рівняється на кращі українські та зарубіжні бібліотеки вищих навчальних закладів. Вона прагне, щоб майбутні педагоги й усі працівники освіти максимально використовували все надбане бібліотекою в навчанні та подальшій роботі на педагогічній ниві.

Джерельні приписи

1. Бібліотека вищого навчального закладу в умовах реформування вищої освіти України: досвід та перспективи: зб. мат. наук.-практ. Конф., присвяченої 65-річчю заснування Наукової бібліотеки РДГУ, 28 серп. 2009 р. / за ред. С.Н.Грипич, Г.П. Семенюк. - Рівне, 2009. - 96 с.
2. Грипич С.Н. Роль і місце бібліотеки вищого навчального закладу в умовах реалізації Болонської декларації (за результатами соціологічного маркетингового дослідження) / С.Н.Грипич, Г.П.Семенюк // Актуальні питання культурології: мат. IV Всеукр. наук.-практ. конф. «Культура XXI століття: стан, проблеми, перспективи». - Рівне, 2009. - Вип.7, у 2-х т., т.1. - С.139-141.
3. Ровенський державний педагогічний інститут / упоряд. П.В.Йова, П.Я.Лещенко. - Львів: Каменяр, 1966. – 172 с.
4. Ровенський державний педагогічний інститут ім. Д.З.Мануїльського: рекламний проспект / ред. кол.: Б.С.Колупаєв, А.М.Воробйов, В.І.Тищук та ін.- Ровно: Облполіграфвидав, 1990. - 24 с.

Резюме

Висвітлено історію створення та розвиток наукової бібліотеки РДГУ. Описано основні віхи її діяльності: формування фондів, розширення структури бібліотеки, її сьогоденні здобутки.

Ключові слова: наукова бібліотека, університет, Рівне.

Summary

History of creation and development of scientific library of RDGU is reflected. The basic landmarks of its activity are described: forming of funds, expansion of library structure, it today's achievements.

Key words: scientific library, university, Rivne.

Зміст

- Виткалов В.Г.** Культурно-мистецькі процеси на волинських теренах в історичній ретроспективі: за матеріалами науково-практичної конференції «Історична Волинь та проблеми духовного відродження України» 3

РОЗДІЛ I. БІБЛІОТЕКИ, АРХИВИ, МУЗЕЇ ЯК ЦЕНТРИ КОНЦЕНТРАЦІЇ
ІНТЕЛЕКТУ НА ВОЛИНСЬКИХ ТЕРЕНАХ

- Ціборовська-Римарович І.О.** Бібліотеки римо-католицьких монастирів Волині XVI-XVIII ст.: історична доля, роль у монастирській діяльності, сучасний стан фондів (за фондами Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського) 9
- Близняк М.** Метрична книга острозького новоміського Свято-Воскресенського храму як джерело з історії Острога XVIII століття 14
- Бондар Н.П.** Кириличні стародруки XVI-XVII століть із фондів Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського, що походять зі збірок Рівного та Рівненщини 18
- Заболотна Н.В.** Побутування почаївських кириличних стародруків на Волині XVIII – початку XIX ст. за покрайніми записами (на матеріалах фондів Відділу стародруків та рідкісних видань Національної бібліотеки України ім. В.Вернадського) 22
- Позіховська С.** До питання формування збірки краєзнавчої літератури XIX століття у фондах Державного історико-культурного заповідника м. Острога 27
- Сажок О.В.** Бібліотека Кричильського Свято-Покровського церковного братства Рівненського повіту Волинської губернії початку XX століття як предмет дослідження 31
- Костюк С.** Стародруки Свято-Успенської Почаївської лаври у Тернопільському обласному краєзнавчому музеї 35
- Булига О.С.** Зв'язки та взаємини Волинських Афін та Волинського Афону 37
- Виткалов С.В.** Художня ініціатива у волинському краї: спроба реконструкції (за матеріалами обласного державного архіву) 40
- Ярощук В.П.** До історії становлення обласних універсальних бібліотек (до 90-х років XX ст.) 49
- Промська О.Л.** Розвиток краєзнавчої метабібліографії в Україні 50
- Грипич С.Н., Семенюк Г.П.** Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету в історичному аспекті 58

РОЗДІЛ II. ВОЛИНЬ У НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ:
ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ

- Вихованець В.Й.** «Военно-статистическое обозрение Волынской губернии» – важливе історичне джерело 63
- Кононець П.** Римська монета на території Волині та Волинського Полісся 70
- Якубова Т.А.** Представники української козацької старшини у російсько-турецькій війні 1735-1739 років (за матеріалами фондів НБУВ) 76
- Понагайба А.А.** Археологічні пам'ятки Волинського регіону у ББД «Історична Волинь» Волинської державної обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Олени Пчілки 82
- Михайлова О.В.** Нові видання з історії Волині у фондах НІБУ та їх відображення на веб-сайті «Історична Волинь» 86
- Глушук О.Г., Білявцева О.В.** Культурно-просвітницька діяльність громадських товариств на Західно-Волинських землях 1921-1939 років 88

РОЗДІЛ III. ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНІ ДІЯЧІ ВОЛИНСЬКОГО КРАЮ
В ІСТОРИЧНІЙ РЕТРОСПЕКТИВІ

Брега В.В. Міхал Сервацій Вишневецький – засновник родової книгозбірні Вишневецького палацу на Волині	95
Климчук А.М. Тадеуш Єжи Стецький – дослідник Волині	97
Рева Л.Г. Олена Пчілка в критиці 30-х років ХХ століття: за архівними фондами Національної бібліотеки України ім. В.Вернадського НАН України: М.Фуртак-Деркач	101
Яковишина Т. Законодавче регламентування взаємодії у волинських жіночих середніх навчальних закладах другої половини ХІХ – початку ХХ ст.	108
Швець І. Пастирські та регентсько-дяківські курси на Волині та Україні в період Другої світової війни	114
Гупало С.Л. Призабуті сторінки вітчизняної історії літератури: Ксаверій Прушинський ..	118
Рожко В.Є. «Білі плями» в життєписі Бориса Тена	121
Грищук Т.В. Микола Островський. Загублений в історії	124

РОЗДІЛ IV. ЗАМКОВЕ ТА САДОВО-ПАРКОВЕ МИСТЕЦТВО
ВОЛИНСЬКОГО КРАЮ В КУЛЬТУРНІЙ ПРАКТИЦІ УКРАЇНИ

Кибалюк М.В. Вишневецький парк як приклад садово-паркового мистецтва Волині ..	129
Шиян Л. Вишневецький палацово-парковий комплекс – тип магнатської резиденції Волині ХVІІІ століття	132
Рожко В.Є., Устимчук Ф. Святиня в заплавах Стоходу і Прип'яті	136
Рожко В.Є. Предавня святиня біля витоків Збитеньки	138
Рожко В.Є. Монастир Воскресіння Господнього на Повстанських могилах	141

РОЗДІЛ V. ФОЛЬКЛОРНО-ЕТНОГРАФІЧНІ ТРАДИЦІЇ ВОЛИНИ:
ІСТОРИЧНИЙ КОНТЕКСТ

Лукашук О.В. Німецька колонізація Волині	145
Нємец В.Р. Аналогії та відмінності коровайного обряду на Волині і Поліссі (середина ХІХ – початок ХХ ст.)	147
Черніговець Т.І., Черніговець О. Регіональні особливості купальських культів Волині та Західного Полісся	154
Пархоменко Т.П. Особливості виготовлення сітчастих поясів. Пояс у народних віруваннях і звичаях	158
Хандрук О.О. Виховна система Пласту в контексті розвитку сучасної вітчизняної культури	163

Наукове видання

Актуальні питання культурології

Альманах наукового товариства «Афіна» кафедри культурології
Рівненського державного гуманітарного університету

Випуск 9.

Збірник наукових праць

Наукове редагування, коректура – проф. Виткалов В.Г.

Відповідальний за випуск – Виткалов В.Г.

Технічний редактор – Зень О.М.

Адреса редакції: Рівне, вул. С.Бандери, 12.

Рівненський державний гуманітарний університет

Кафедра культурології. Тел. 0-362-22-20-32

Вміщено матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції
«Історична Волинь і проблеми духовного відродження України».

*Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації,
серія КВ № 15561-4033 Р.*

Зареєстровано

*Міністерством юстиції України,
наказ № 1489/5 від 18.08.2009 р.*

Підп. до др. 30.08.2010.

Формат 60x84^{1/8}.

Папір офсетний.

Друк офсетний.

Гарнітура Мусл.

Ум. друк. арк. 19,8.

Обл. вид. арк. 18,3.

Наклад 100 прим.

Видавець О. Зень

Свідоцтво РВ-26 від 6 квітня 2004 р.

33022, м. Рівне, пр. Кн.Романа 9/24;

тел.: 0-362-24-45-09; 0-67-36-40-727

olegzen@ukr.net

Друк: ПП Олейник В.А.

33000, м. Рівне, вул. Вербова, 38/154

тел. 0-362 - 23-17-09

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ РІВНЕНЬСЬКОГО МІСЬКВИКОНКОМУ
УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРИ ТА ТУРИЗМУ РІВНЕНЬСЬКОЇ ОБЛАДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ
УПРАВЛІННЯ У СПРАВАХ СІМ'Ї ТА МОЛОДІ РІВНЕНЬСЬКОЇ ОБЛАДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ
РІВНЕНЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХУДОЖНЬО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА КУЛЬТУРОЛОГІЇ

33028, м.Рівне, вул.С.Бандери, 12
телефон кафедри: (0362) 22-20-32
контактний телефон: 8067 8032398

11-12 листопада 2010 року
відбудеться VI Всеукраїнська науково-практична конференція

Духовна культура України: реалії та перспективи

Робота конференції відбуватиметься у секціях:

1. Вітчизняний освітній процес та його методичне забезпечення: здобутки і проблеми
2. Морально-етичні й естетичні проблеми в молодіжній культурі сучасної України
3. Регіональна культурно-мистецька проблематика як предмет наукового дослідження
4. Проблеми викладання історико-культурологічних дисциплін
5. Художній процес в Україні в історико-культурній ретроспективі
6. Бібліотеки, музеї, архіви у справі збереження національної культурної спадщини
7. Культурно-мистецький потенціал Волині в умовах сьогодення.

Заявки на участь у роботі конференції подавати на кафедру культурології РДГУ (Рівне, вул. С.Бандери, 12, каб. 46) до 1 листопада 2010 року.

У заявці повідомити: прізвище, ім'я, по батькові, місце роботи, науковий ступінь, звання для співробітників та прізвище, ініціали студента (факультет, спеціальність), тему доповіді.

Тексти доповідей (у друкованому та електронному варіантах), написані згідно з вимогами до наукових публікацій (див. Бюлетень ВАК України, 2009. - № 3), необхідно передати оргкомітету до 1 листопада 2010 р.

Матеріали конференції будуть опубліковані у випуску № 10 Альманаха наукового товариства «Афіна» – «Актуальні питання культурології».

Адреса оргкомітету: РДГУ, вул. С.Бандери, 12, кафедра культурології (каб. 46). Відповідальний за організацію конференції – проф. Виткалов Володимир Григорович 067 8032398. Електронна адреса: sergiy_vsv@ukr.net

ВИМОГИ ДО ПУБЛІКАЦІЙ

До Збірника приймаються статті українською мовою, обсягом до 10 сторінок

Поля: верхнє, праве, лівє, нижнє – 1,5 см.

Редактор: MS Word, Гарнітура: Times New Roman, кегль 14

Міжрядковий інтервал: 1,5.

Зліва друкується УДК, по центру назва статті великими літерами (жирним шрифтом), у правому полі – прізвище та ініціали автора (для викладачів) та прізвище, ініціали, курс, факультет студента; наприкінці тексту - анотація українською та англійською мовами. Список літератури оформляється згідно нових вимог ВАК України.